

Bokslutsstatistik för företag 2008-2009

Förändringar i statistiken

Branschindelningen i bokslutsstatistiken följer från och med år 2008 standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008) vilken är knuten till den internationella ISIC-standardens och en förklaring till indelningen finns i *bilaga 1*. I tidigare publikationer gjordes branschindelningen enligt NI-2002, varför branschvisa uppgifter inte längre är jämförbara med uppgifter publicerade tidigare år.

Omsättningen minskade, men lönsamheten förbättrades

Den totala omsättningen för de företag som ingår i undersökningen har minskat med 2,8 procent från år 2008 till år 2009, från ca 1 940 miljoner euro till ca 1 885 miljoner. Anmärkningsvärt är dock att räkenskapsperiodens vinst samtidigt nästan har fördubblats (93,5 procent ökning) mellan år 2008 och 2009, från ca 56 miljoner euro till ca 107 miljoner euro. Nivån är dock fortfarande lägre än åren innan lågkonjunkturen slog till, år 2005 var räkenskapsperiodens vinst ca 109 miljoner euro medan den år 2006-2007 var ca 121 miljoner euro respektive ca 131 miljoner euro.

Sjötransportsektorns betydelse stor för det åländska näringslivet

Den mest betydelsefulla branschen i underlagsmaterialet är sjötransportbranschen som i denna analys stod för ca 42 procent av den sammanlagda omsättningen för de företag som ingår i undersökningen. Samtidigt stod sjötransportbranschen för ca 37 procent av den sammanlagda vinsten (ca 19 procent år 2008). Närmare 45 procent av de direkta skatterna kom från sjötransporten (ca 18 procent år 2008). Branschen sysselsätter samtidigt nästan 36 procent av det sammanlagda antalet anställda i de analyserade branscherna (ca 42 procent år 2008).

Företagstjänsternas lönsamhetsnyckeltal bäst

Bästa lönsamheten finns inom branscherna företagstjänster, samt inom sjötransport och tillverkning. De flesta lönsamhetsindikatorerna visar att detaljhandels lönsamhet var sämst av de branscher som granskats i denna statistik. Sett till helheten är lönsamheten dock fortfarande god inom alla analyserade branscher. Högsta personalkostnader i procent av omsättningen hade hotell- och restaurangbranschen medan partihandeln hade de lägsta, följt av detaljhandeln.

Dålig soliditet och likviditet inom hotell- och restaurangbranschen

Bäst soliditet har branschen övrig transport, även företagstjänster, byggverksamhet och partihandel har mycket god soliditet. Bäst likviditet har branschen partihandel. Sämsta soliditeten och likviditeten uppvisar branschen hotell- och restaurangverksamhet.

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2009 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2009 – 31.12.2009. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2009 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebanschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringsarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur.

Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen (National Activities Classification of Economics). NACE är Europeiska Unionens statistiska näringsgrensindelning, som fördelar företag, organisationer och dylikt på olika branscher. Från och med år 2008 följer branschfördelningen den reviderade versionen, NACE rev. 2. Branschkoderna som används i denna publikation är heller inte den mest detaljerade nivån, branscherna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

I tidigare publiceringar av bokslutsstatistik (fram till och med år 2007) har branschindelningen gjorts enligt NI-2002, varför branschvisa uppgifter inte längre är jämförbara med tidigare publicerade uppgifter. För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på www.asub.ax.

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2009 är 893, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmannaföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företag som undersökningen omfattar står för ungefär ca 82 procent av arbetsplatserna inom den privata sektorn. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktiebolag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. Enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

De olika branscherna redovisas skilt för sig, en kort beskrivning av branschen inleder avsnittet och sedan följer ett sammandrag av branschens totala resultat- och balansräkningar. De nyckeltal som är mest representativa för respektive bransch redovisas i diagram, de övriga finns i tabellform. För nyckeltalen redovisas också medianer och kvartiler. Detta som ett instrument som de enskilda företagen kan använda vid analys av den egna verksamheten.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten ”Bokslutsstatistik för företag 2002-2004” (Statistik 2006:5), rapporten finns även på ÅSUBs webbsida (www.asub.ax). Här kan specificeras att nyckeltalen bedöms enligt varierande skalor; från svag, nöjaktig/tillfredsställande till god.

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför den reella förändringen från år till år är något lägre än den uppgivna. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2008 års statistik då 2009 års uppgifter inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Ett år med ökad lönsamhet för det åländska näringslivet

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen minskade med 2,8 procent från år 2008 till år 2009, från ca 1 940 miljoner euro till ca 1 885 miljoner. Samtidigt som omsättningen minskade, ökade dock lönsamheten kraftigt. *Räkenskapsperiodens resultat* ökade med drygt 93 procent från år 2008 till år 2009, från ca 56 miljoner euro till ca 107 miljoner euro. Framförallt inom branschen *sjötransporter* har lönsamheten förbättrats jämfört med 2008. Utvecklingen för vissa utvalda poster ur resultaträkningen för åren 1999-2009 redovisas nedan i *tabell 1*.

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 1999-2009

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro / antal företag						
1999	1 245,1	-252,3	114,2	16,3	-30,1	91,8
2000	1 385,7	-269,5	112,7	14,2	-29,8	75,5
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
Årsförändring, procent						
1999-2000	11,3	6,8	-1,3	-12,4	-1,0	-17,8
2000-2001	4,8	3,5	17,5	94,1	24,6	46,2
2001-2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002-2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003-2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004-2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005-2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006-2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007-2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008-2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5

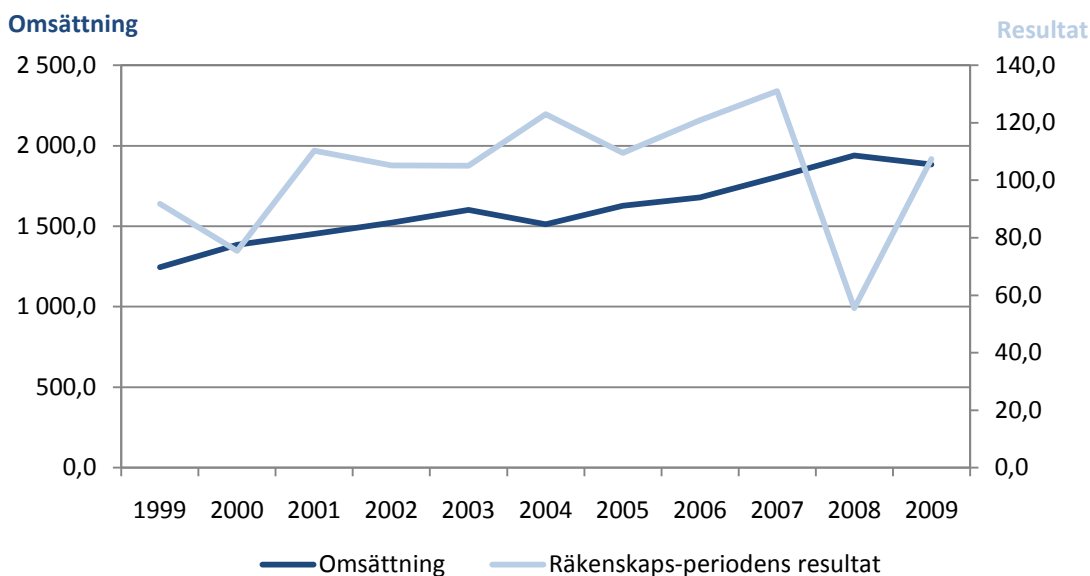
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* minskade något 2009 (med 1,6 procent). *Rörelseresultatet* har förbättrats markant sedan år 2008 (28,8 procent), och är på en relativt hög nivå jämfört med de senaste tio åren. Posten *finansiella intäkter och kostnader* har sedan toppen år 2004 försämrats varje år fram till år 2009, då kostnaderna minskade. Märkbart är att de åländska företagen (som ingår i statistiken) de fyra senaste åren betalat mera finansiella kostnader, än vad man erhållit finansiella intäkter. År 2009 ökade posten med drygt 93 procent (kostnaderna minskade). De utbetalda *direkta skatterna* ökade med 60 procent år 2009.

Figur 1 på nästa sida illustrerar ovannämnda utveckling i diagramform, trots en marginell minskning av omsättningen har räkenskapsperiodens resultat förbättrats kraftigt. Det bör dock betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

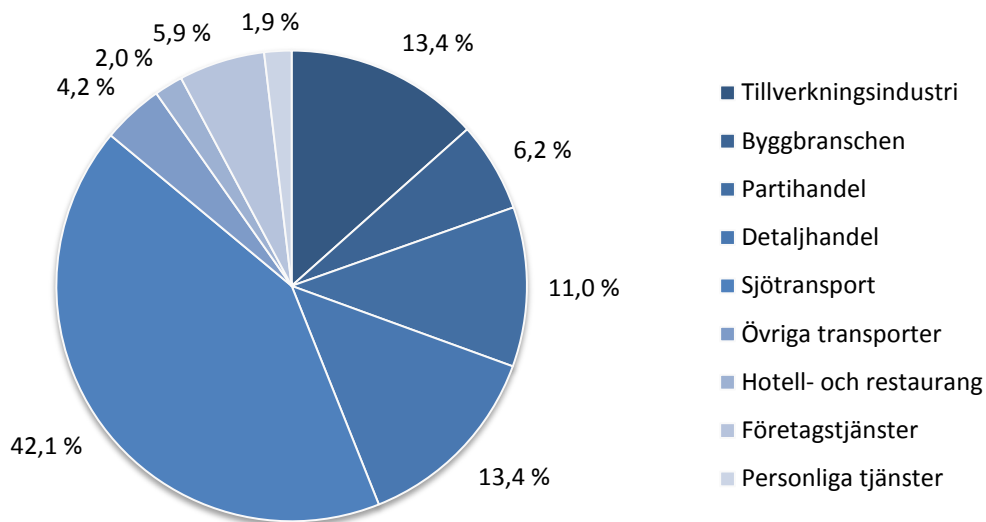
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 1999-2009, miljoner euro

Sjötransportbranschen överlägset största bransch sett till omsättningen

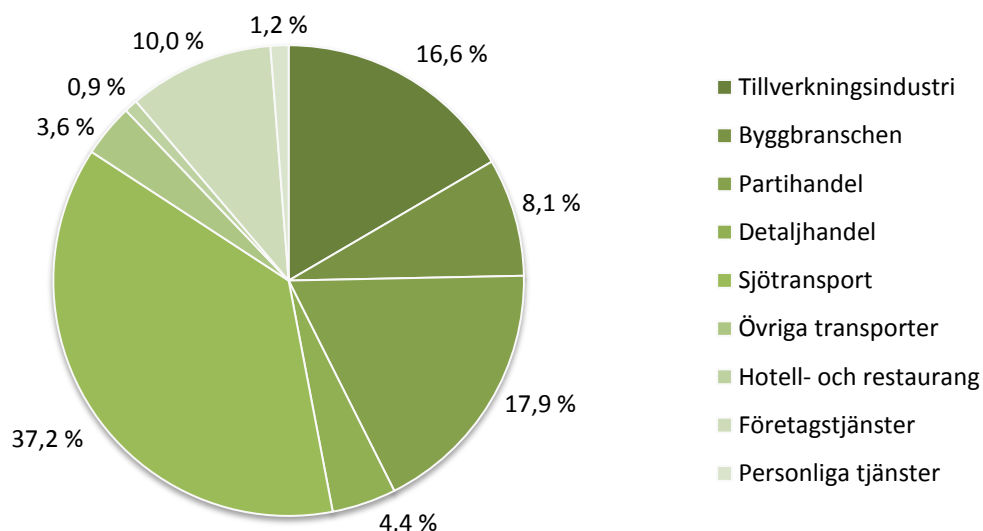
Sett till omsättningen är sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, år 2009 stod sjötransportbranschen för den största andelen av omsättningen (ca 42 procent), andra branscher värda att nämna är tillverkningsindustri och detaljhandel (ca 13 procent vardera) samt partihandel (ca 11 procent). Branschernas andel av omsättning illustreras nedan i *figur 2*.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2009

Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat ser liknande ut. Under år 2009 hade sjötransportbranschen den största andelen av resultatet, med ca 37 procent, följt av partihandel och tillverkningsindustri med ca 18 procent respektive ca 17 procent. Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat illustreras i *figur 3* på nästa sida.

Figur 3: Branschernas andel av räkenskapsperiodens resultat år 2009

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 1999-2009. Balansomslutningen har ökat stadigt de senaste tio åren, år 2009 var den ca 2,3 miljarder euro. De materiella tillgångarna samt eget kapital ökade marginellt det senaste året, med 1,7 procent respektive 2,7 procent. Fordringar totalt minskade med hela 19,3 procent medan det främmande kapitalet minskade med 2,8 procent. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade med 4,1 procent från år 2008.

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 1999-2009

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
1999	1 356,4	733,5	218,7	359,2	716,7	675
2000	1 538,4	867,7	167,3	424,5	814,3	709
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
Årsförändring, procent						
1999-2000	13,4	18,3	-23,5	18,2	13,6	5,0
2000-2001	-0,6	-18,7	24,7	24,4	-14,8	0,4
2001-2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002-2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003-2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004-2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005-2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006-2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007-2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008-2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1

God lönsamhet inom tillverkningsindustrin

Bokslutsstatistiken för år 2009 omfattar 108 företag inom tillverkningsindustrin. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar sysselsatte tillsammans ca 910 personer år 2009. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med knappt 140 anställda. I undersökningsmaterialet utgör *trävaruindustri* samt *livsmedelsindustrin* de största undergrupperna inom industribranschen¹ följt av *metallindustri* samt *försörjning av el, gas, värme och kyla*.

Tillverkningsindustrin stod för ca 7,1 procent av både det totala antalet arbetsplatser på Åland samt Ålands BNP år 2008.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2008-2009. År 2009 var *omsättningen* ca 252,8 miljoner euro, en minskning med 7,8 procent från år 2008. Den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* där utgifterna var ca -125,9 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2009 ca 22,1 miljoner euro. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* samt *övriga rörelsekostnader* på ca -51,1 miljoner euro respektive ca -46,2 miljoner euro. År 2009 redovisades en *räkenskapsperiodens vinst* på ca 17,8 miljoner euro, nästan tio miljoner mer än år 2008.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2009 ca 619,3 miljoner euro (år 2008 ca 606 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 155 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 259 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (ca 86 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 221 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 359 miljoner euro. Den största förändringen mellan år 2008 och år 2009 är att *fordringar totalt* har minskat och *kassa och banktillgodohavanden* har ökat.

I *tabell 4* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för tillverkningsindustrin. Avkastningsprocenten på investerat kapital är högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen för det till långivare är. Däremot finns det 34 företag som har högre skuldränta än avkastningsprocent på investerat kapital, en situation som i det långa loppet är ohållbar. Driftsbidragsprocenten borde inom industrin vara mellan 10 – 25 procent, och med 14,7 procent uppfyller tillverkningsindustrin detta mål. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig och nettoresultatprocenten är positiv, även om de undre kvartilerna uppvisar negativa värden. Tillverkningsindustrin kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet, medan balanslikviditeten är tillfredsställande.

¹ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

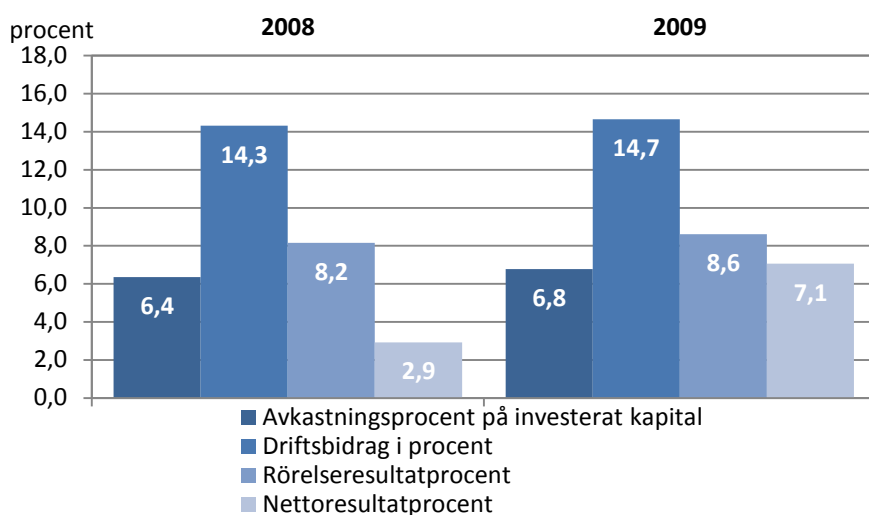
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totalt resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	105	108
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	274 151	252 755
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	1 969	2 478
Tillverkning för eget bruk	1 557	1 643
Övriga rörelseintäkter	3 867	3 864
Material och tjänster totalt	-144 033	-125 878
Personalkostnader totalt	-50 584	-51 053
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-17 140	-15 496
Övriga rörelsekostnader	-47 106	-46 210
Rörelsevinst (-förlust)	22 682	22 104
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-10 588	-103
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	12 095	22 001
Extraordinära poster totalt	-394	1 256
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	11 701	23 257
Bokslutsdispositioner totalt	194	-1 594
Direkta skatter totalt	-3 936	-3 864
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 958	17 799
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	4 138	4 166
Materiella tillgångar totalt	157 018	154 949
Placeringar totalt	256 630	258 736
Bestående aktiva	417 786	417 850
Omsättningstillgångar totalt	30 780	34 905
Fordringar totalt	137 315	86 407
Finansiella värdepapper totalt	1 837	545
Kassa och banktillgodohavanden	18 317	79 598
Rörliga aktiva totalt	188 248	201 455
Aktiva totalt	606 034	619 305
PASSIVA		
Eget kapital totalt	204 322	220 786
Ackumulerade bokslutsdispositioner	38 191	38 792
Obligatoriska reserveringar totalt	90	115
Långfristigt främmande kapital totalt	256 658	254 562
Kortfristigt främmande kapital totalt	106 773	105 051
Passiva totalt	606 034	619 305

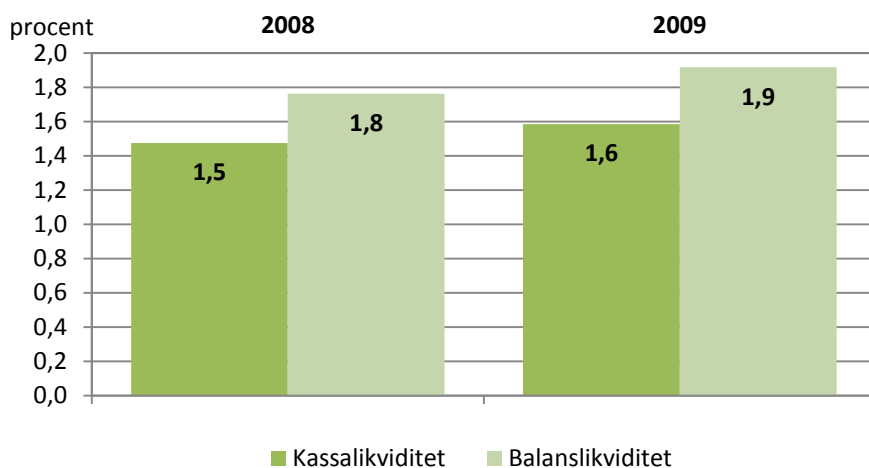
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	256 619			
Omsättning i 1 000 euro	252 755			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,8	-0,1	7,0	18,5
Skuldränta	2,2	0,2	1,6	3,0
Driftsbidrag i procent	14,7	3,3	9,2	23,7
Rörelseresultatprocent	8,6	-1,2	4,8	14,9
Nettoresultatprocent	7,1	-0,7	3,4	11,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	20,2	9,8	21,9	37,5
Soliditet	41,9	19,7	46,3	72,1
Kassalikviditet	1,6	0,8	1,5	3,2
Balanslikviditet	1,9	1,1	2,2	4,7

Figur 4: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 5: Tillverkningsindustrins likviditetsnyckeltal

Byggverksamheten domineras av de tio största företagen

För år 2009 ingick 112 företag inom byggbranschen i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 631 personer. Byggbranschen stod för ca 5,9 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2008 och dess andel av BNP år 2008 var ca 5,2 procent. Byggbranschen domineras av två underbranscher *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2009 en *omsättning* på ca 116,0 miljoner euro (en ökning med 2,1 procent). Den största kostnadsposten var *material och tjänster totalt* på ca -69 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var ca 8,7 miljoner euro (1,7 miljoner euro mer än år 2008).

Inom byggbranschen är det några större företag som står för större delen av omsättningen: de tio största företagen står för drygt 53 procent av hela byggbranschens omsättning. Samtidigt står de tio största företagen för drygt 52 procent av vinsten.

Balansomslutningen för byggbranschen var ca 100,8 miljoner euro år 2009 (en minskning med ca 6,0 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* (ca 23,1 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 23,4 miljoner euro) och *omsättningstillgångar totalt* (ca 22,6 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* ca 53,3 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 46,7 miljoner euro. Den största förändringen jämfört med år 2008 är att det främmande kapitalet minskat med ca 13,1 procent (ca 7 miljoner euro).

Tabell 6 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. En analys av nyckeltalen visar att byggbranschen är tämligen välmående. De nyckeltal som visar resultatstrukturen är goda, även företagen i den undre kvartilen har positiva värden på resultatnyckeltalen. Avkastningsprocenten på investerat kapital är god, och betydligt högre än skuldräntan. Skuldräntan är överlag riktigt bra (det vill säga låg). Driftsbidrag i procent är god, rörelseresultatprocenten är nöjaktig och nettoresultatprocenten är god. Samtliga lönsamhetsnyckeltal har förbättrats mellan år 2008 och 2009. Personalkostnaderna i procent av omsättningen är relativt låg (och har sjunkit det senaste året). Soliditetsprocenten är god medan kassalikviditeten och balanslikviditeten är tillfredsställande. Vad gäller likviditeten varierar det mycket mellan företagen, den undre kvartilen visar tillfredsställande värden medan den övre kvartilen visar mycket goda siffror.

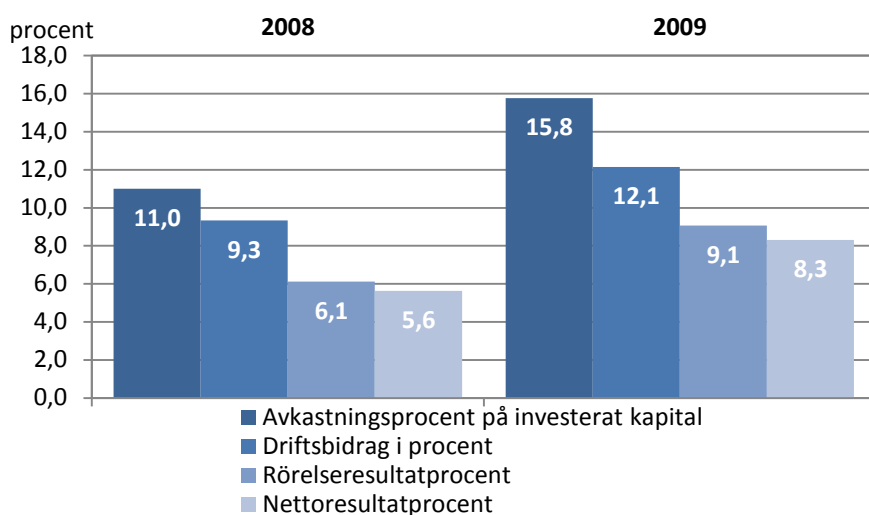
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	113	112
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	113 978	116 388
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-650	-575
Tillverkning för eget bruk	25	155
Övriga rörelseintäkter	1 885	2 067
Material och tjänster totalt	-69 931	-69 003
Personalkostnader totalt	-25 022	-24 932
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 730	-3 647
Övriga rörelsekostnader	-9 469	-9 713
Rörelsevinst (-förlust)	7 086	10 740
Finansiella intäkter och kostnader totalt	1 332	1 271
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 418	12 011
Extraordinära poster totalt	474	-1 090
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	8 892	10 922
Bokslutsdispositioner totalt	44	-53
Direkta skatter totalt	-1 892	-2 166
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 044	8 703
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	685	410
Materiella tillgångar totalt	24 694	23 122
Placeringar totalt	22 615	23 437
Bestående aktiva	47 994	46 969
Omsättningstillgångar totalt	26 325	22 641
Fordringar totalt	18 315	15 607
Finansiella värdepapper totalt	3 315	3 685
Kassa och banktillgodohavanden	11 184	11 854
Rörliga aktiva totalt	59 139	53 787
Aktiva totalt	107 133	100 756
PASSIVA		
Eget kapital totalt	51 561	53 386
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 415	600
Obligatoriska reserveringar totalt	381	22
Långfristigt främmande kapital totalt	12 812	9 574
Kortfristigt främmande kapital totalt	40 964	37 173
Passiva totalt	107 133	100 756

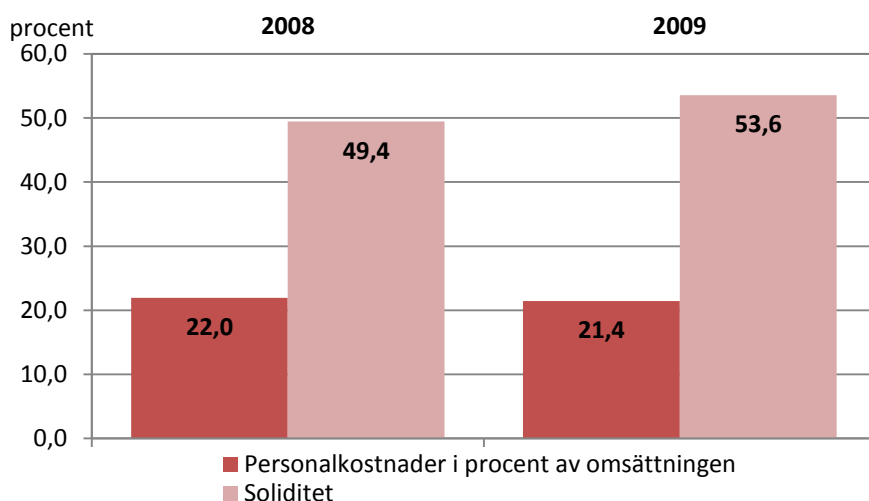
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	118 456			
Omsättning i 1 000 euro	116 388			
Avkastningsprocent på investerat kapital	15,8	3,8	16,6	29,4
Skuldränta	1,5	0,4	1,8	2,9
Driftsbidrag i procent	12,1	6,7	15,9	26,9
Rörelseresultatprocent	9,1	2,2	8,2	17,2
Nettoresultatprocent	8,3	0,7	7,0	15,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	21,4	9,8	22,2	32,9
Soliditet	53,6	16,1	50,6	75,0
Kassalikviditet	0,8	0,7	1,4	2,9
Balanslikviditet	1,4	1,0	1,9	3,7

Figur 6: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 7: Byggbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Både parti- och detaljhandel är lönsamma branscher

Handeln är här uppdelad i parti- respektive detaljhandel. Partihandeln i undersökningen omfattar 86 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 408 år 2009. Detaljhandeln i sin tur representeras i undersökningen av 176 företag, som tillsammans sysselsatte ca 670 personer år 2009. Partihandeln stod för ca 2,0 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2008, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,2 procent (sammanlagt 8,2 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 3,1 procent år 2008 medan detaljhandelns andel var ungefär 3,9 procent (sammanlagt 7,0 procent).

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 8*. Partihandelns *omsättning* var år 2009 ca 252,7 miljoner euro, medan detaljhandelns *omsättning* var ca 206,7 miljoner euro år 2009. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså drygt 459 miljoner euro år 2009 (475 miljoner euro år 2008).

Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 86 företag stod de fyra största företagen för ca 52 procent av branschens totala omsättning. Samtidigt stod dock dessa fyra företag bara för ca 14 procent av vinsten. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för nästan 44 procent av omsättningen och för närmare 40 procent av vinsten.

För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten är *material och tjänster totalt* (ca -190,3 miljoner euro respektive -156,2 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln ca 19,7 miljoner euro och för detaljhandeln ca 8,8 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för partihandeln ca 19,2 miljoner euro (en ökning med mer än 50 procent från år 2008) och för detaljhandeln ca 4,7 miljoner euro (en minskning med 12 procent från år 2008). Balansomslutningen var för partihandeln ca 205,5 miljoner euro och för detaljhandeln ca 100,0 miljoner euro. För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *fordringar totalt* (ca 65,6 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var materiella tillgångar totalt (ca 27,2 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* ca 101,1 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 102,2 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var ca 38,2 miljoner euro och *det främmande kapitalet* ca 58,5 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *tabell 10*. Både parti- och detaljhandeln har bra avkastningsprocent på investerat kapital, partihandelns har förbättrats det senaste året. Skuldräntan är även den god för de båda delbranscherna, både undre och övre kvartilerna visar bra värden. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln uppfyller detta mål. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig för partihandeln och svag för detaljhandeln. Vad gäller rörelse- och nettoresultatprocenten varierar det dock rätt mycket mellan olika företag, de övre kvartilerna för detaljhandel visar bra värden medan det i den undre kvartilen är negativa värden. Soliditeten är god för både partihandeln och detaljhandeln. Både kassa- och balanslikviditeten är goda för partihandeln, och tillfredsställande för detaljhandeln.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	79	86
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	261 521	252 656
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	647	145
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	2 532	8 041
Material och tjänster totalt	-205 553	-190 333
Personalkostnader totalt	-18 456	-19 161
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 269	-3 462
Övriga rörelsekostnader	-25 797	-28 144
Rörelsevinst (-förlust)	11 624	19 740
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-568	285
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	11 056	20 026
Extraordinära poster totalt	5 887	2 969
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	16 943	22 995
Bokslutsdispositioner totalt	151	207
Direkta skatter totalt	-4 296	-3 965
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	12 799	19 236
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 883	3 480
Materiella tillgångar totalt	32 614	39 747
Placeringar totalt	41 487	42 646
Bestående aktiva	76 984	85 873
Omsättningstillgångar totalt	36 862	38 527
Fordringar totalt	59 036	65 556
Finansiella värdepapper totalt	6 625	469
Kassa och banktillgodohavanden	15 510	15 052
Rörliga aktiva totalt	118 033	119 604
Aktiva totalt	195 017	205 476
PASSIVA		
Eget kapital totalt	106 379	101 112
Ackumulerade bokslutsdispositioner	2 070	2 050
Obligatoriska reserveringar totalt	82	82
Långfristigt främmande kapital totalt	38 180	50 172
Kortfristigt främmande kapital totalt	48 306	52 061
Passiva totalt	195 017	205 476

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	175	176
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	213 395	206 666
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-1
Tillverkning för eget bruk	8	0
Övriga rörelseintäkter	2 167	2 523
Material och tjänster totalt	-163 679	-156 158
Personalkostnader totalt	-22 752	-23 061
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 334	-2 250
Övriga rörelsekostnader	-18 293	-18 938
Rörelsevinst (-förlust)	8 514	8 781
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-714	-736
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	7 800	8 045
Extraordinära poster totalt	-728	-1 809
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 072	6 236
Bokslutsdispositioner totalt	7	54
Direkta skatter totalt	-1 697	-1 554
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 382	4 735
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	474	601
Materiella tillgångar totalt	27 758	27 248
Placeringar totalt	23 777	22 241
Bestående aktiva	52 009	50 090
Omsättningstillgångar totalt	23 163	19 893
Fordringar totalt	17 031	15 773
Finansiella värdepapper totalt	20	4
Kassa och banktillgodohavanden	9 127	14 268
Rörliga aktiva totalt	49 342	49 938
Aktiva totalt	101 351	100 028
PASSIVA		
Eget kapital totalt	36 120	38 174
Ackumulerade bokslutsdispositioner	3 425	3 337
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	23 546	20 577
Kortfristigt främmande kapital totalt	38 260	37 940
Passiva totalt	101 351	100 028

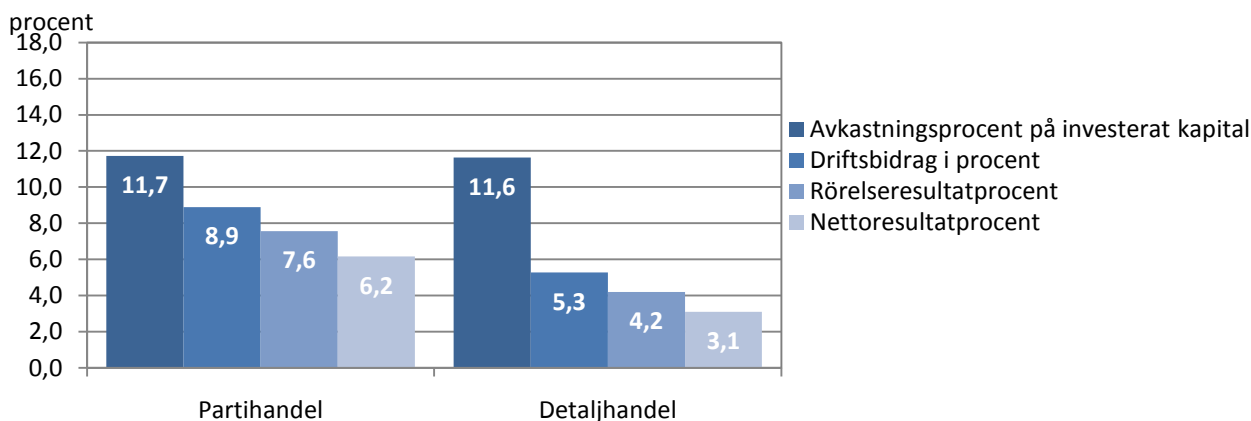
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	260 697			
Omsättning i 1 000 euro	252 656			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,7	4,7	12,7	31,6
Skuldränta	1,9	0,0	1,1	2,4
Driftsbidrag i procent	8,9	1,7	10,7	20,9
Rörelseresultatprocent	7,6	0,8	7,9	19,3
Nettoresultatprocent	6,2	0,4	5,2	16,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	7,6	1,4	11,3	24,9
Soliditet	50,2	10,7	41,6	69,4
Kassalikviditet	1,6	0,7	1,3	2,6
Balanslikviditet	2,3	1,2	2,2	4,2

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	209 189			
Omsättning i 1 000 euro	206 666			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,6	-3,5	8,7	31,8
Skuldränta	2,3	0,1	1,4	2,9
Driftsbidrag i procent	5,3	0,4	4,5	11,1
Rörelseresultatprocent	4,2	-0,3	2,6	9,9
Nettoresultatprocent	3,1	-0,9	1,8	7,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	11,2	4,3	13,3	21,0
Soliditet	41,5	5,1	27,1	56,8
Kassalikviditet	0,8	0,3	0,8	1,6
Balanslikviditet	1,3	1,1	1,8	2,8

Figur 8: Handelns resultatnyckeltal år 2009

God soliditet inom transportbranschen

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, sjötransport och övrig transport. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 24 stycken år 2009 och antalet anställda uppgick till ca 2 588 (kraftig minskning jämfört med 2008 på grund av utflaggningar). Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek, en del av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen innehåller även åtta företag som sysselsätter 20 personer eller fler. De övriga transporter, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport samt post- och telekommunikation, bestod av 34 företag år 2009². Dessa sysselsatte tillsammans ca 526 arbetstagare år 2009. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, drygt 53 procent av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Transportbranschen stod för ca 24,9 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2008, varav sjötransportbranschen stod för ca 20,5 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP var år 2008 ca 30,4 procent, varav sjötransporterna stod för ca 26,4 procent.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen totalt presenteras i *tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *tabell 12*. Sjötransportbranschen omsatte under år 2009 ca 793,3 miljoner euro, medan övriga transporter omsatte ca 79,2 miljoner euro. Den största kostnadsposten för sjötransportbranschen var *övriga kostnader* (ca -322,7 miljoner euro). För den övriga transportbranschen var det *material och tjänster totalt* som var den största kostnadsposten med ca -26,5 miljoner euro. Sjötransportbranschen redovisade ett *rörelseresultat* på ca 73,3 miljoner euro medan övriga transportbranschens *rörelseresultat* var ca 5,6 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för sjötransportbranschen ca 40,0 miljoner euro (nästan fyra gånger så stor som år 2008) och för övriga transportbranschen ca 3,9 miljoner euro.

Balansomslutningen var för sjötransportbranschen ca 1 019,9 miljoner euro, medan den var ca 68,7 miljoner euro för den övriga transportbranschen. Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (ca 633,1 miljoner euro respektive ca 42,6 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var hos sjötransportbranschen ca 239,4 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 528,5 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* ca 43,0 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var ca 21,7 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *tabell 14*. Avkastningsprocenten på investerat kapital (ROI) är något högre för övriga transportbranschen än för sjötransportbranschens. Skuldräntan är relativt låg för de båda delbranscherna, men inom sjötransporter har en stor del av företagen en negativ riskbuffert, med andra ord är skuldräntan högre än ROI. Driftsbidraget i procent är mycket bra för båda branscherna. Rörelseresultatprocenten är nöjaktig för båda branscher, medan nettoresultatprocenten är god för båda delbranscher. Både sjötransport- samt den övriga transportbranschen har god soliditet, i synnerhet övriga transportbranschen. Både sjötransport- samt den övriga transportbranschen har god kassalikviditet och tillfredsställande balanslikviditet.

² I och med bolagiseringen av ett tidigare offentligt affärsverk är förändringen mellan år 2008 och 2009 missvisande.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2008	2009
Antal företag	25	24
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	814 610	793 258
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-16
Tillverkning för eget bruk	0	15
Övriga rörelseintäkter	53 128	51 570
Material och tjänster totalt	-240 676	-230 561
Personalkostnader totalt	-174 721	-159 502
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-53 326	-58 783
Övriga rörelsekostnader	-341 578	-322 697
Rörelsevinst (-förlust)	57 437	73 284
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-17 870	-4 130
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	39 566	69 154
Extraordinära poster totalt	46	100
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	39 613	69 254
Bokslutsdispositioner totalt	-25 409	-15 635
Direkta skatter totalt	-3 428	-13 659
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	10 776	39 960
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 573	8 785
Materiella tillgångar totalt	645 968	633 117
Placeringar totalt	140 034	88 414
Bestående aktiva	787 576	730 317
Omsättningstillgångar totalt	16 793	15 431
Fordringar totalt	153 634	111 623
Finansiella värdepapper totalt	94	0
Kassa och banktillgodohavanden	133 632	162 576
Rörliga aktiva totalt	304 153	289 630
Aktiva totalt	1 091 729	1 019 946
PASSIVA		
Eget kapital totalt	266 279	239 376
Ackumulerade bokslutsdispositioner	238 716	252 090
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	342 963	332 749
Kortfristigt främmande kapital totalt	243 770	195 731
Passiva totalt	1 091 729	1 019 946

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	31	34
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	49 652	79 227
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 221	1 668
Material och tjänster totalt	-9 233	-26 459
Personalkostnader totalt	-15 896	-22 141
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 531	-4 553
Övriga rörelsekostnader	-19 245	-22 188
Rörelsevinst (-förlust)	2 968	5 556
Finansiella intäkter och kostnader totalt	168	-118
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	3 136	5 438
Extraordinära poster totalt	-380	1 052
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	2 756	6 489
Bokslutsdispositioner totalt	172	-1 589
Direkta skatter totalt	-700	-985
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	2 228	3 916
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	476	534
Materiella tillgångar totalt	20 699	42 566
Placeringar totalt	2 017	4 823
Bestående aktiva	23 192	47 924
Omsättningstillgångar totalt	310	471
Fordringar totalt	9 930	14 927
Finansiella värdepapper totalt	235	203
Kassa och banktillgodohavanden	4 698	5 157
Rörliga aktiva totalt	15 173	20 759
Aktiva totalt	38 365	68 682
PASSIVA		
Eget kapital totalt	20 480	42 956
Ackumulerade bokslutsdispositioner	2 926	4 047
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	4 483	4 355
Kortfristigt främmande kapital totalt	10 476	17 325
Passiva totalt	38 365	68 682

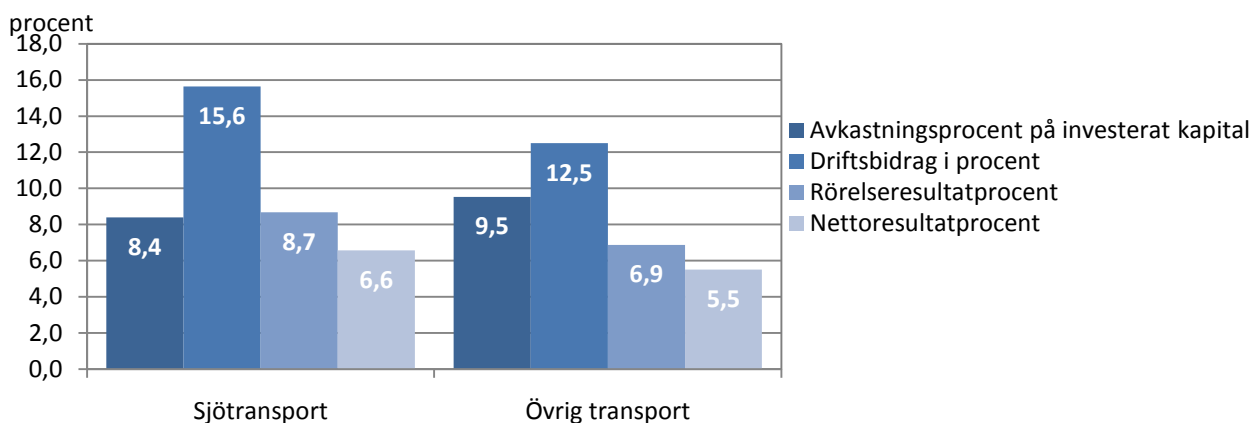
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	844 828			
Omsättning i 1 000 euro	793 258			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,4	0,5	4,9	22,4
Skuldränta	3,2	0,2	1,9	3,5
Driftsbidrag i procent	15,6	8,2	20,8	45,7
Rörelseresultatprocent	8,7	0,1	9,2	19,5
Nettoresultatprocent	6,6	-3,8	2,6	14,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	20,1	20,3	36,9	57,3
Soliditet	48,2	6,4	25,2	65,8
Kassalikviditet	1,4	0,7	1,0	3,8
Balanslikviditet	1,5	0,7	1,2	3,8

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	80 895			
Omsättning i 1 000 euro	79 227			
Avkastningsprocent på investerat kapital	9,5	3,4	13,3	31,1
Skuldränta	1,5	1,0	1,9	3,2
Driftsbidrag i procent	12,5	9,5	17,9	41,4
Rörelseresultatprocent	6,9	1,4	7,2	30,7
Nettoresultatprocent	5,5	0,3	4,5	24,3
Personalkostnader i procent av omsättningen	27,9	13,8	26,3	34,3
Soliditet	68,4	20,1	59,2	80,2
Kassalikviditet	1,2	0,8	2,4	4,9
Balanslikviditet	1,2	1,0	2,6	6,0

Figur 9: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2009

Hotell- och restaurangbranschen är en personalintensiv bransch

I undersökningen omfattades hotell- och restaurangbranschen år 2009 av 95 företag, vars antal anställda uppgick till ca 450 personer. Branschen svarade år 2008 för ca 3,4 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2008 till ca 1,9 procent. Noteras bör att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre produktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar. Här kan noteras att lönestatistiken för år 2008³ visar att hotell- och restaurangbranschen har den lägsta medelåldern av alla analyserade branscher, underlagsmaterialet visar även att de flesta arbetar endast ett fåtal år inom samma företag i denna bransch. Således kan man anta att majoriteten av de arbetande inom hotell- och restaurangbranschen är unga och har kort arbetslivserfarenhet.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *tabell 15*. År 2009 omsatte hotell- och restaurangbranschen ca 37,1 miljoner euro (ökning med 2,6 procent sedan år 2008). Dominansen av de större företagen är inte lika tydlig inom hotell- och restaurangbranschen som inom de andra analyserade branscherna, men de tre största företagen står ändå för ca 30 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *material och tjänster totalt* (ca -10,6 miljoner euro) samt *personalkostnader totalt* (ca -13,6 miljoner euro). *Rörelseresultatet* var år 2009 ca 2,3 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var ca 1,0 miljoner euro (ökning med ca 0,3 miljoner euro sedan år 2008). Balansomslutningen var år 2009 ca 41,8 miljoner euro. Den största posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med ca 26,0 miljoner euro. Det *egna kapitalet* var ca 6,1 miljoner euro och det *främmande kapitalet* ca 35,4 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2009 presenteras i *tabell 16*. Avkastningsprocenten på investerat kapital är högre än skuldräntan, dock inte för de företag som återfinns i undre kvartilen. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebanscher vara mellan 5 – 15 procent, och med 10,5 procent uppfyller hotell- och restaurangbranschen detta riktvärde. Rörelseresultatprocenten och nettoresultatprocenten är nöjaktiga, för båda nyckeltalen visar den undre kvartilen negativa siffror vilket innebär att dessa företag inte kan anses vara lönsamma. Personalkostnader i procent av omsättningen är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (36,7 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv.

Soliditeten för hotell- och restaurangbranschen är svag, den lägsta av alla analyserade branscher. Kassalikviditeten är tillfredsställande och balanslikviditeten är svag för merparten av branschen. Gemensamt för både soliditet och likviditet är att undre kvartilen konsekvent visar svaga siffror medan övre kvartilen visar goda siffror. I och med att branschens genomsnittliga soliditets- och likviditetsnyckeltal i regel är lägre än medianvärdena, verkar de större turistföretagen lida av större soliditets- och likviditetsproblem än de mindre aktörerna.

³ Löner inom den privata sektorn 2008 (Statistik 2009:4)

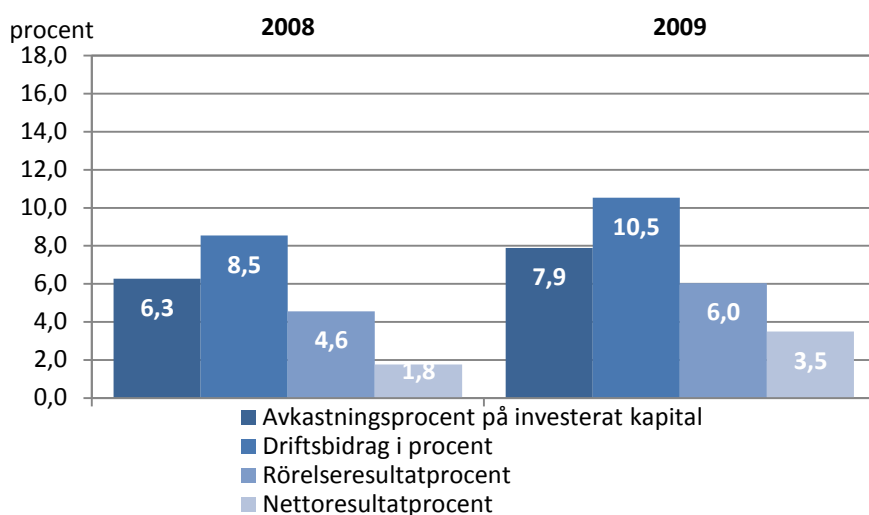
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	90	95
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	36 138	37 094
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-39	-18
Tillverkning för eget bruk	0	7
Övriga rörelseintäkter	2 042	325
Material och tjänster totalt	-11 760	-10 559
Personalkostnader totalt	-12 981	-13 615
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 517	-1 679
Övriga rörelsekostnader	-10 140	-9 293
Rörelsevinst (-förlust)	1 744	2 262
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-923	-742
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	821	1 520
Extraordinära poster totalt	11	-334
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	832	1 186
Bokslutsdispositioner totalt	45	9
Direkta skatter totalt	-145	-209
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	732	986
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	636	479
Materiella tillgångar totalt	25 526	26 001
Placeringar totalt	2 819	5 805
Bestående aktiva	28 982	32 285
Omsättningstillgångar totalt	1 934	2 096
Fordringar totalt	5 117	4 817
Finansiella värdepapper totalt	2	13
Kassa och banktillgodohavanden	2 146	2 609
Rörliga aktiva totalt	9 199	9 533
Aktiva totalt	38 181	41 818
PASSIVA		
Eget kapital totalt	6 239	6 092
Ackumulerade bokslutsdispositioner	407	370
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	21 126	19 913
Kortfristigt främmande kapital totalt	10 408	15 443
Passiva totalt	38 181	41 818

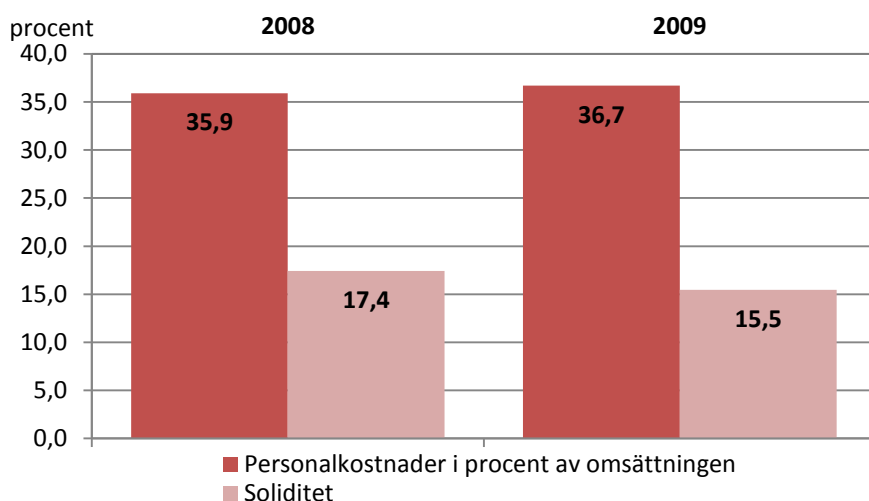
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	37 419			
Omsättning i 1 000 euro	37 094			
Avkastningsprocent på investerat kapital	7,9	-2,0	6,0	30,1
Skuldränta	2,4	0,2	1,7	3,6
Driftsbidrag i procent	10,5	5,5	12,1	29,9
Rörelseresultatprocent	6,0	-0,8	6,2	13,8
Nettoresultatprocent	3,5	-1,7	2,8	12,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	36,7	8,0	28,4	42,0
Soliditet	15,5	2,8	18,5	69,4
Kassalikviditet	0,5	0,3	1,0	2,8
Balanslikviditet	0,6	0,4	1,3	3,0

Figur 10: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens personalkostnader i procent av omsättningen och soliditet

Många mindre företag inom tjänstebranscherna

Tjänstebranschen omfattar en rad olika företagstyper (se bifogad förteckning över näringsgrensindelningen), från uthyrning av fordon och maskiner till hälso- och sjukvårdstjänster. Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, företagstjänster och personliga tjänster. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 191 stycken år 2009 och antalet anställda uppgick till ca 801. Branschen personliga tjänster bestod av 67 företag år 2009, och dessa sysselsatte tillsammans ca 251 arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, drygt 64 procent av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 258 företag som tillsammans sysselsatte mer än 1 050 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt ca 33,6 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2008 (företagstjänster 7,8 procent och personliga tjänster 25,9 procent). BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 26,0 procent år 2008 (stora delar av den offentliga sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *tabell 18* visar resultat- och balansräkningen för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2009 en *omsättning* på ca 111,4 miljoner euro (minskning med 23,2 procent sedan år 2008) medan branschen personliga tjänster uppvisade en *omsättning* på ca 35,3 miljoner euro (ökning med 13,5 procent sedan år 2008). Den största kostnadsposten var för båda branscherna *material och tjänster totalt*, ca -41,4 miljoner euro för företagstjänster och ca -14,4 miljoner euro för personliga tjänster. Inom företagstjänster redovisades ett *rörelseresultat* på ca 12,1 miljoner euro, och inom personliga tjänster ca 2,1 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster ca 10,7 miljoner euro och för personliga tjänster ca 1,3 miljoner euro. Balansomslutningen var ca 102,7 miljoner euro för branschen företagstjänster och ca 34,3 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *materiella tillgångar totalt* (ca 29,5 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (ca 22,7 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *materiella tillgångar totalt* (ca 9,9 miljoner euro), *placeringar totalt* (ca 8,0 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (ca 7,8 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster ca 55,3 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 10,7 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster ca 42,9 miljoner euro och inom personliga tjänster ca 23,4 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *tabell 20*. Avkastningsprocenten på investerat kapital är bra för båda branscherna, men inom personliga tjänster visar den undre kvartilen negativa värden. Skuldräntan är lägre än avkastningsprocenten på investerat kapital för båda branscherna, vilket är bra. Driftsbidragsprocenten borde inom tjänstebranscherna vara mellan 5 - 15 procent, och med 15,8 procent respektive 9,9 procent uppfyller både företagstjänster samt personliga tjänster detta mål. Rörelseresultatprocenten är god för företagstjänster och nöjaktig för personliga tjänster. Nettoresultatprocenten är högre för företagstjänster än för personliga tjänster. Både företagstjänster och personliga tjänster har en relativt hög personalkostnad i procent av omsättningen, vilket tyder på att branscherna är personalintensiva. Soliditeten för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster endast är tillfredsställande. Kassalikviditeten är god för båda branscherna, och balanslikviditeten tillfredsställande för båda branscherna.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	184	191
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	144 995	111 400
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	501	-370
Tillverkning för eget bruk	879	1 375
Övriga rörelseintäkter	1 985	1 712
Material och tjänster totalt	-78 495	-41 419
Personalkostnader totalt	-36 362	-36 462
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-6 061	-5 778
Övriga rörelsekostnader	-19 470	-18 389
Rörelsevinst (-förlust)	7 971	12 069
Finansiella intäkter och kostnader totalt	364	2 488
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	8 335	14 557
Extraordinära poster totalt	1 925	-182
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	10 261	14 375
Bokslutsdispositioner totalt	122	-236
Direkta skatter totalt	-2 440	-3 406
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	7 942	10 733
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	4 595	4 317
Materiella tillgångar totalt	27 391	29 481
Placeringar totalt	8 973	18 395
Bestående aktiva	40 959	52 192
Omsättningstillgångar totalt	4 320	4 635
Fordringar totalt	19 399	22 739
Finansiella värdepapper totalt	4 035	5 707
Kassa och banktillgodohavanden	15 806	17 461
Rörliga aktiva totalt	43 559	50 542
Aktiva totalt	84 518	102 734
PASSIVA		
Eget kapital totalt	46 298	55 323
Ackumulerade bokslutsdispositioner	4 053	4 306
Obligatoriska reserveringar totalt	0	158
Långfristigt främmande kapital totalt	11 842	16 122
Kortfristigt främmande kapital totalt	22 325	26 825
Passiva totalt	84 518	102 734

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2008	2009
Antal företag	56	67
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	31 092	35 299
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	-10
Tillverkning för eget bruk	4	0
Övriga rörelseintäkter	1 146	1 112
Material och tjänster totalt	-13 748	-14 362
Personalkostnader totalt	-9 155	-10 045
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-1 415	-1 531
Övriga rörelsekostnader	-6 322	-8 402
Rörelsevinst (-förlust)	1 603	2 061
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-572	-188
Vinst (-förlust) före extraordinära poster	1 030	1 873
Extraordinära poster totalt	-14	0
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	1 017	1 874
Bokslutsdispositioner totalt	64	40
Direkta skatter totalt	-427	-586
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	654	1 328
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 250	794
Materiella tillgångar totalt	7 924	9 927
Placeringar totalt	8 077	8 049
Bestående aktiva	17 251	18 770
Omsättningstillgångar totalt	2 698	3 238
Fordringar totalt	3 239	3 764
Finansiella värdepapper totalt	596	667
Kassa och banktillgodohavanden	7 276	7 835
Rörliga aktiva totalt	13 808	15 504
Aktiva totalt	31 059	34 274
PASSIVA		
Eget kapital totalt	10 143	10 672
Ackumulerade bokslutsdispositioner	249	209
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	13 046	14 278
Kortfristigt främmande kapital totalt	7 620	9 115
Passiva totalt	31 059	34 274

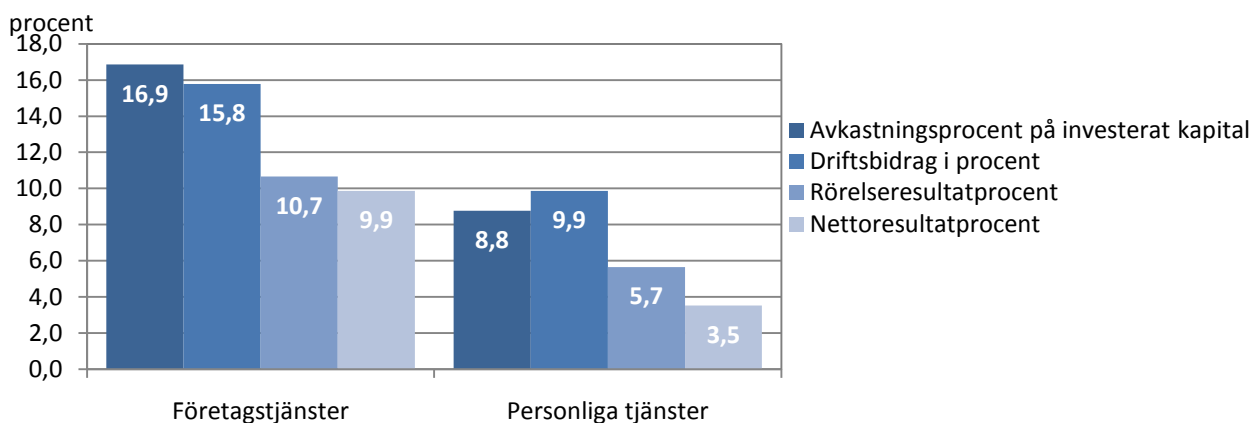
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	113 112			
Omsättning i 1 000 euro	111 400			
Avkastningsprocent på investerat kapital	16,9	1,8	11,5	38,8
Skuldränta	1,2	0,0	0,7	2,3
Driftsbidrag i procent	15,8	2,9	12,3	29,1
Rörelseresultatprocent	10,7	0,1	8,0	21,4
Nettoresultatprocent	9,9	0,0	5,4	16,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	32,7	9,0	33,0	55,6
Soliditet	58,0	18,2	46,0	80,5
Kassalikviditet	1,7	0,9	1,9	4,3
Balanslikviditet	1,9	1,1	2,1	5,5

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2009			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	36 411			
Omsättning i 1 000 euro	35 299			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,8	-1,4	14,2	34,2
Skuldränta	2,1	0,1	1,1	2,7
Driftsbidrag i procent	9,9	3,3	11,3	26,7
Rörelseresultatprocent	5,7	-0,9	8,3	23,3
Nettoresultatprocent	3,5	-4,0	5,1	17,2
Personalkostnader i procent av omsättningen	28,5	10,1	32,4	47,2
Soliditet	31,7	11,2	41,2	73,3
Kassalikviditet	1,3	0,6	1,3	4,3
Balanslikviditet	1,7	0,7	1,5	4,8

Figur 12: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2009

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att i tidigare publikationer har branschindelningen genomförts enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma. Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med tidigare publicerade år.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avloppsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

- 50: Sjötransport

Övrig transport

- 49: Landtransport; transport i rörsystem
- 51: Lufttransport
- 52: Magasinering och stödtjänster till transport
- 53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

- 55: Hotell- och logiverksamhet
- 56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

- 58: Förlagsverksamhet
- 59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
- 60: Planering och sändning av program
- 61: Telekommunikation
- 62: IT-tjänster
- 63: Informationstjänster
- 69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
- 70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
- 71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
- 72: Vetenskaplig forskning och utveckling
- 73: Reklam och marknadsundersökning
- 74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- 75: Veterinärverksamhet
- 77: Uthyrning och leasing
- 78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
- 79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
- 80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet
- 81: Fastighetsservice samt skötsel och underhåll av grönytor
- 82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

- 85: Utbildning
- 86: Hälso- och sjukvård
- 87: Vård och omsorg med boende
- 90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet
- 92: Spel- och vadhållningsverksamhet
- 93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
- 95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
- 96: Andra konsumenttjänster

ÅS UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN